

1 Mida tähendavad mõisted „elatis” ja „ülalpidamiskohustus”? Kes peavad maksma teistele elatist?

Üldjuhul on ülalpidamiskohustus otsejoones sugulaste kohustus üksteist ülal pidada:

- vanemal on kohustus last ülal pidada ja lapsel on kohustus vanemat ülal pidada;
- kui ülalpidamist saama õigustatud lapsel puudub talle ülalpidamist andma kohustatud vanem, peavad teda ülal pidama kaugemad sugulased;
- kui ülalpidamist saama õigustatud isikul ei ole lapsi, peavad teda ülal pidama kaugemad alanejad sugulased (tsiviilseadustiku § 4:196 lõiked 1–4).

Alaealist, kellel puuduvad sellised otsejoones sugulased, kes võivad olla kohustatud ülalpidamist andma, peab ülal pidama tema vanem vend või õde, tingimusel et asjaomane vanem vend või õde saab täita ülalpidamiskohustust, seadmata ohtu oma suutlikkust pidada ülal ennast, oma abikaasat või kooselupartnerit ja oma otsejoones alanejaid sugulasi (tsiviilseadustiku § 4:197).

Koos elavad abikaasad on kohustatud pidama oma majapidamises ülal teise abikaasa alaealisi lapsi (kasulapsi), kelle on ühisesse majapidamisse kaasa toonud asjaomane teine abikaasa ülalpidamist andva abikaasa nõusolekul (tsiviilseadustiku § 4:198 lõige 1).

Kasulastel on kohustus pidada ülal oma ülalpidamist vajavat kasuvanemat, kui kasuvanem andis neile ülalpidamist pikema aja jooksul (tsiviilseadustiku § 4:199 lõige 1).

Asenduspere lastel on kohustus ülal pidada isikut, kes hoolitses nende eest oma majapidamises pikema aja jooksul ilma rahalist hüvitist nõudmata ning kes ei ole lapse bioloogiline vanem, lapsendaja või kasuvanem (asendusvanem) (tsiviilseadustiku § 4:199 lõige 2).

Abikaasa võib teiselt abikaasalt elatist nõuda lahuselu korral või endiselt abikaasalt abielu lahutamise korral, kui abikaasa ei suuda end ise ülal pidada temast olenematutel põhjustel (tsiviilseadustiku § 4:29 lõige 1).

Lahuselu korral võib endine partner, kes ei suuda end temast olenematutel põhjustel ise ülal pidada, nõuda elatist teiselt endiselt partnerilt, tingimusel et suhe kestis vähemalt aasta ja sellest sündis laps (tsiviilseadustiku § 4:86 lõige 1).

Ülalpidamist võib anda kahele viisil: mitterahaliselt või rahaliselt (elatisena).

Alaealise ülalpidamiskohustus tähendab, et lapse vanemal on õigus ja kohustus hoolitseda peres kasvava lapse eest, kasvatada last ja luua tingimused, mida laps vajab füüsiliseks, vaimseks, emotsionaalseks ja moraalseks arenguks, pakkudes lapsele eelkõige eluaset, toitu ja rõivaid. Samuti peab vanem võimaldama lapsele juurdepääsu haridusele ja tervishoiule.

Lapse eest hoolitsev ja temaga ühes majapidamises elav vanem rahuldab lapse vajadused mitterahalise ülalpidamise andmisega, seevastu eraldi elav vanem (või samas majapidamises elav vanem, kes ei panusta lapse ülalpidamisse) annab lapsele peamiselt rahalist ülalpidamist, tehes elatismakseid.

2 Millise vanuseni võib laps elatist saada? Kas alaealiste ja täiskasvanute ülalpidamise kohta kehtivad erinevad eeskirjad?

Kõigil alaealistel (alla 18aastastel) lastel on õigus saada ülalpidamist seaduses sätestatud eelduse alusel, mille kohaselt lapsed vajavad sellist ülalpidamist. Alla 20aastastel lastel on samuti õigus ülalpidamisele, tingimusel et nad omandavad keskharidust.

Tööealistel (18aastastel või vanematel) lastel, kes jätkavad hariduse omandamist, on õigus ülalpidamisele olenemata vajaduse eeldamisest, kui nad taotlevad ülalpidamist selleks, et nad saaksid jätkata õpinguid mõistliku aja jooksul. Laps peab oma kavatsusest õpinguid jätkata teavitama vanemat viivitamata (tsiviilseadustiku § 4:220 lõige 1).

Õpingud hõlmavad mis tahes kursusi või -koolitust, mida on vaja kavandatavaks karjääriks vajaliku kvalifikatsiooni omandamiseks, samuti õpinguid bakalaureuse- või magistriõppe raames või jätku-kutseõpet kõrgemas kutsekoolis.

Erandlike põhjendatud juhtudel võivad vanemad olla kohustatud andma ülalpidamist ka 25aastasele või vanemale lapsele (tsiviilseadustiku § 4:220 lõige 5).

Vanematel ei ole siiski kohustus pidada ülal õpinguid jätkavat täisealist last, kui last ei peeta ülalpidamise vääriks, ta ei täida enda süül oma kooli- ja eksamikohustust või kui ülalpidamise andmine seaks ohtu vanema suutlikkusele ennast või oma alaealist last ülal pidada. Täiskasvanud last ei käsitata ülalpidamise vääriksena ka juhul, kui ilma mõjuvate põhjusteta ei säilita ta suhteid talle ülalpidamist andma kohustatud vanemaga (tsiviilseadustiku § 4:220 lõiked 3 ja 4).

3 Kas ma pean elatise taotlemiseks pöörduma pädeva asutuse või kohtu poole? Kuidas elatise taotlemine toimub?

Ülalpidamise viis ja makstava elatise summa määratakse kindlaks ülalpidamist saama õigustatud isiku ja ülalpidamiskohustuslase vahelises kokkuleppes (lapsele makstava elatise korral vanematevahelises kokkuleppes). Kokkuleppe puudumise korral võib ülalpidamist saama õigustatud isik taotleda ülalpidamist käsitlevat kohtuotsust. Vanematevahelise kokkuleppe puudumise korral teeb lapse elatise kohta otsuse kohus.

Alaealisele võlgnetava ülalpidamisega seoses võib eestkostetasutus ja vanemale võlgnetava ülalpidamisega seoses võib pädev piirkondlik asutus algatada õigustatud isiku nõusolekul kohtumenetlust. Ülalpidamiskohustusega sugulased, kes annavad õigustatud isikule ülalpidamist või hoolitsevad tema eest, võivad teiste ülalpidamiskohustusega isikute vastu esitada hagi ise.

Ülalpidamist saama õigustatud lapse vanem või muu seaduslik esindaja võib eestkostetasutuselt taotleda elatisabi, tingimusel et elatist ei olnud võimalik sisse nõuda vähemalt eelmise kuue kuu eest.

Taotluses tuleb märkida, et puuduvad põhjused elatisabi andmisest keeldumiseks, samuti tuleb esitada taotluse põhjused ja selle aluseks olevad faktid.

Taotlusele tuleb lisada järgmised dokumendid: asjakohane tõend sissetuleku kohta; lõplik kohtuotsus, millega määratakse lapsele elatis, või dokument, mis tõendab, et laps on kantud haridusasutuse statsionaarses õppevormis õppivate õpilaste nimekirja; vara arestimise aruanne, mis on koostatud vähem kui kuus kuud tagasi ja mis kinnitab täitemenetluse peatamist; või dokument, mis tõendab, et saada oleva elatise sissenõudmiseks on algatatud menetlus.

Eestkostetasutus peab kindlaks tegema, et elatist ei olnud ajutiselt – vähemalt kuus kuud enne taotluse esitamist – võimalik sisse nõuda.

Elatisabi võib võimaldada, kui ülalpidamist saama õigustatud isik on taotlenud kohtuotsusega väljamõistetud elatise sissenõudmist ning elatisnõude pööramine ülalpidamiskohustuslase töötasule, muule regulaarsele sissetulekule või muule varale ebaõnnestus või täitmine on peatatud või kui osaliselt makstud või sissenõutud summa ei ületa 50% kohtu määratud elatise summast.

Vajaduse korral taotleb eestkostetasutus kohtult või sõltumatult kohtutäiturilt teavet taotleja algatatud täitemenetluse tulemuste kohta. Eestkostetasutus küsib tööandjalt arestimisega seonduvaid üksikasju, kui see on vajalik asjaolude selgitamiseks.

Menetluse algatamise otsuses palub eestkostetasutus ülalpidamiskohustuslasel elatis viivitamata ära maksta ja esitada selle kohta kinnitus.

Eestkostetasutus teavitab oma otsusest ülalpidamiskohustuslase tööandjat, täitemenetlust läbi viivat kohut, sõltumatut kohtutäiturit, ülalpidamist saama õigustatud isiku ja ülalpidamiskohustuslase elukohajärgset prokuratuuri, ülalpidamiskohustuslase elukohajärgset notarit, maksuametit ja elatisabi andvat Budapesti või komitaadivalitsuse ametiasutust.

4 Kas elatise taotluse saab esitada lapse või sugulase (kui saab, siis millise astme sugulase) nimel?

Jah, ülalpidamist saama õigustatud lapse vanem või muu seaduslik esindaja võib eestkostetasutuselt taotleda elatisabi.

Ülalpidamiskohustusega sugulased, kes annavad õigustatud isikule ülalpidamist või hoolitsevad tema eest, võivad teiste ülalpidamiskohustusega isikute vastu esitada hagi ise.

Alaealisele võlgnitava ülalpidamisega seoses võib eestkostetasutus ja vanemale võlgnitava ülalpidamisega seoses võib pädev piirkondlik asutus algatada õigustatud isiku nõusolekul kohtumenetlust.

5 Kuidas leida pädev kohus, kui ma soovin asja kohtusse anda?

Kohtualluvuse üldpõhimõtete kohaselt on pädev see kohus, kelle tööpiirkonnas kostja (ülalpidamiskohustuslane) elab.

Juhul kui kostjal Ungaris alaline elukoht puudub, määratakse kohtualluvus kindlaks kostja alalise asukoha alusel. Juhul kui kostja alaline asukoht ei ole teada või see on välisriigis, võetakse aluseks tema viimane alaline elukoht Ungaris. Kui sellist elukohta ei ole võimalik kindlaks teha või kui kostjal selline elukoht puudub, määratakse kohtualluvus kindlaks hageja alalise elukoha või – sellise elukoha puudumise korral – hageja alalise asukoha alusel.

Kui kostja töö- ja elukoht ei asu samas piirkonnas, edastab kohus kostja poolt hiljemalt esimese kohtuistungil ajal esitatud avalduse alusel asja arutamiseks sellele kohtule, kes on pädev kostja töökoha alusel, et asjaomane kohus korraldataks kohtuistungil ja teeks otsuse (tsiviilkohtumenetluse seadustiku § 29).

Ülalpidamise saamiseks võib hagi esitada ka sellele kohtule, kelle tööpiirkonnas asub hageja elukoht (tsiviilkohtumenetluse seadustiku § 34 lõige 1).

Pädevate kohtute kontaktandmed leiata [siit](#).

6 Kas ma pean asja kohtusse andmiseks kasutama vahendaja (nt advokaadi, kesk- või kohaliku asutuse jne) abi? Kui mitte, siis kuidas asja kohtusse andmine toimub?

Hageja ei pea kohtuasja algatamiseks kasutama vahendaja abi. Hageja võib hagiavalduse esitada otse kohtule (ilma et ta oleks kohustatud kasutama esindajat) (vt küsimused 3, 4 ja 5).

7 Kas ma pean asja kohtusse andes tasuma lõive? Kui pean, siis kui suured need lõivud võivad olla? Kas ma saan taotleda menetluskulude katteks menetlusabi, kui mul ei ole piisavalt rahalisi vahendeid?

Oma sissetulekust ja rahalisest olukorrast olenemata on pooltel õigus seadusjärgse ülalpidamise saamiseks algatatud menetlusega seotud materiaalsete kulude tasumine edasi lükata – välja arvatud juhul, kui nad on seaduse, vahetult ja üldiselt kohaldatava Euroopa Liidu õigusakti või välislepingu alusel vabastatud menetluskulude tasumisest; sealhulgas on neil õigus edasi lükata selliste menetluskulude tasumine, mis on seotud elatise sissenõudmisega ülalpidamiskohustuslasele töötasu maksvalt organilt või muult isikult, elatise tühistamise või muutmisega, elatise maksmise lõpetamise või sissenõudmise piiramisega ning piiriüleste elatisasjade puhul ülalpidamiskohustuslase isikuandmete saamisega.

Materiaalsete kulude tasumise edasilükkamise korral:

- a) riik tasub menetluse käigus tekkinud kulud (tunnistajate ja ekspertide tasud, suulise tõlkimise kulud, halduskulud ja advokaaditasud, kohtumenetlusega ja kohapealse vaatlusega seonduvad kulud jms); erandiks on kulud, mille tasumist ei saa edasi lükata ja mis tuleb seetõttu pooltel tasuda ette;
- b) menetluse poolel võimaldatakse kohtukulude tasumine edasi lükata.

Välisriigi kodanikel on samuti õigus materiaalsete kulude tasumine edasi lükata, seda isegi välislepingu või vastastikkust kohtlemist käsitleva kokkuleppe puudumise korral.

Kui pool on kasutanud võimalust materiaalsete kulude tasumine edasi lükata ja kohus mõistab poolelt välja menetluskulud, peab asjaomane pool kandma kõik kulud, mille riik on ette maksnud, ja tasuma riigile edasilükatud kulud.

Menetluskulud moodustavad 6% hagi summast, kuid mitte alla 15 000 ja mitte üle 1 500 000 Ungari forintit. Elatisnõuetega seotud menetluste puhul võetakse tasu arvutamisel aluseks saadaolev elatissumma, kuid mitte rohkem kui ühe aasta elatissumma.

Kui menetlusosalisel puuduvad piisavad rahalised vahendid menetluskulude tasumiseks, võib pool esitada kohtule taotluse kulude tasumisest vabastamiseks. Selleks et füüsilistel isikutel (sealhulgas menetlusse sekkujatel) oleks hõlpsam tagada oma õiguste kaitset, võib need füüsilised isikud, kelle sissetulek ja rahaline olukord ei võimalda neil menetluskulusid kanda, isiku taotluse alusel nende kulude tasumisest täielikult või osaliselt vabastada.

Kui menetlusosalise sissetulek (töötasu, pension või muu korrapärane rahaline toetus) ei ületa kehtivat minimaalset vanaduspensionit, mis on kindlaks määratud aktiivses tööhõives osaletud aastate alusel, ja menetlusosalisel puuduvad varad – välja arvatud igapäevased majatarbed ja tavalise sisustuse esemed –, tuleb isik vabastada kulude tasumisest. Kulude tasumisest tuleb vabastada menetlusosalised – ilma nende sissetulekut ja rahalist olukorda uurimata –, kellel on õigus saada toetusi, mida antakse tööealistele isikutele, või kes elavad samas majapidamises koos lähisugulasega, kellel on õigus saada tööealistele isikutele makstavaid toetusi.

Menetluskulude tasumisest vabastamine hõlmab järgmisi soodustusi:

- a) kohtukulude maksimisest vabastamine;
- b) menetluse käigus tekkinud kulude (tunnistajate ja ekspertide tasud, suulise tõlkimise kulud, halduskulud ja advokaaditasud, kohtumenetlusega ja kohapealse vaatlusega seonduvad kulud jms) ette tasumisest vabastamine ning – kui kohaldatavas õigusaktis ei ole sätestatud teisiti – nende tasumisest lõplikult vabastamine;
- c) menetluskuludega seoses tagatise andmise kohustusest vabastamine;
- d) taotlus advokaadipoolse esindamise heakskiitmiseks, kui see on õigusaktide kohaselt lubatud.

Kulude tasumisest vabastamise kiidab heaks kohus taotluse alusel ning kohus teeb ka otsuse sellise vabastuse tühistamise kohta.

8 Millise ülalpidamise viisi võib kohus määrata? Kuidas arvutatakse elatise summa? Kas kohtuotsust saab elukalliduse suurenemise või pereolude muutumise korral läbi vaadata? Kui saab, siis kuidas see toimub (kas on näiteks olemas automaatne indekseerimise süsteem vms)?

Vanematevahelise kokkuleppe puudumise korral teeb elatise kohta otsuse kohus.

Elatise summa kindlaksmääramisel tuleb arvesse võtta järgmist:

- a) lapse põhjendatud vajadused (korrapärased kulutused, mis on vajalikud lapse ülalpidamiseks, ravimiseks, kasvatamiseks ja talle hariduse andmiseks);
- b) mõlema vanema sissetulek ja rahaline olukord;
- c) teised vanematega samas majapidamises elavad lapsed (kas vanemate bioloogilised lapsed, kasulapsed või asendusperelapsed) ning lapsed, kellele vanemad on kohustatud ülalpidamist andma;
- d) lapse enda sissetulek ning
- e) lapse-, pere- ja sotsiaaltoetused ning sotsiaalkindlustushüvitised, mida antakse lapsele ja mida saab vanem lapse kasvatamise eest (tsiviilseadustiku § 4:218 lõige 2).

Elatist tuleb maksta kindlaksmääratud summas. Kohus võib otsustada, et kooskõlas igal aastal Ungari keskse statistikaameti poolt avaldatud

tarbijahinnaindeksi kasvuga tuleb makstavat elatissummat alates järgmise aasta 1. jaanuarist automaatselt korrigeerida (tsiviilseadustiku § 4:207). Ühe lapse

kohta makstava elatise summa määratakse üldjuhul kindlaks vahemikus 15–25% ülalpidamiskohustuslase keskmisest sissetulekust. Üldiselt tuleb ülalpidamiskohustuslase keskmise sissetuleku kindlaksmääramisel arvesse võtta asjaomase isiku kogu aastasissetulekut elatise kindlaksmääramise menetluse algatamisele eelnenud aastal (tsiviilseadustiku § 4:218 lõige 4).

Kui poolte kokkuleppe muutmine või elatise summat käsitleva kohtuotsuse aluseks olnud asjaoludes toimunud muutus seaks ohtu ühe poole olulised õigustatud huvid juhul, kui ülalpidamiskohustuslane jätkaks elatise maksmist samadel tingimustel, võib asjaomane pool taotleda elatise summa või elatise maksmise tingimuste muutmist. Kokkulepitud elatissumma muutmist ei saa taotleda pool, kes ülalpidamiskokkuleppe sõlmimise ajal oleks pidanud oma olukorra muutumist ette nägema või kes on sellise muutuse ise põhjustanud.

9 Kuidas ja kellele elatist makstakse?

Ülalpidamiskohustuslane peab ülalpidamist saama õigustatud isikule elatist maksuma perioodiliselt (igakuiselt) ja ette.

10 Kui kohustatud isik (võlgnik) hoiab elatise maksmisest kõrvale, siis kuidas sundida teda makseid tegema?

Kui ülalpidamiskohustuslane ei maksa elatist vabatahtlikult, võib ülalpidamist saama õigustatud isik pöörduda elatishooldajate kohtu poole ja kohus võib teha korralduse elatise sissenõudmiseks. Elatishooldajate kohtu, mis ulatub rohkem kui kuus kuud tagasi, saab tagasiulatavalt sisse nõuda juhul, kui ülalpidamist saama õigustatud isikul on sissenõudmisavalduse hilinenud esitamiseks mõjuvad põhjused. Rohkem kui kolm aastat vanu elatishooldajate kohtu kaudu sisse nõuda ei saa (tsiviilseadustiku § 4:208 lõige 3).

Alaealisele võlgnetava ülalpidamisega seoses võib eestkostetasutus ja vanemale võlgnetava ülalpidamisega seoses võib pädev piirkondlik asutus algatada õigustatud isiku nõusolekul kohtumenetluse (tsiviilseadustiku § 4:208 lõige 1).

Ülalpidamiskohustusega sugulased, kes annavad õigustatud isikule ülalpidamist või hoolitsevad tema eest, võivad teiste ülalpidamiskohustusega isikute vastu esitada hagi ise (tsiviilseadustiku § 4:208 lõige 2).

Kohtuotsuses, millega töötasu saavat isikut kohustatakse elatist maksuma, kutsub kohus ülalpidamist saama õigustatud isiku taotluse alusel tööandjat üles otsuses kindlaksmääratud summa ülalpidamiskohustuslase töötasust kinni pidama ja otse õigustatud isikule maksuma.

Kui kohtuotsus ei sisalda sõnaselget üleskutset, kuid hiljem esitab pool kohtuotsuse või kohtu otsusega heaks kiidetud pooltevahelise kokkuleppe alusel sissenõudmisavalduse, näeb kohus ette elatise sissenõudmise töötasu arestimise teel, tingimusel et kinnipeetud töötasust piisab elatise maksmiseks.

Kinnipeetud summa ei tohi ületada 50% töötaja töötasust. Töötushüvitisest (töötü abirahast, enne pensioniikka jõudmist makstavast töötushüvitisest, sissetulekutoetusest ja töötuskindlustushüvitisest) võib elatise kinni pidada kuni 33%.

Kui ülalpidamiskohustuslasel regulaarne sissetulek puudub või kui töötasust kinnipidamisele kuuluv summa ei kata maksmisele kuuluvat elatissummat, teeb kohus otsuse täitemenetluse alustamise kohta. Sellisel juhul pööratakse nõue lisaks töötasule ka võlglaste muudele varadele, nagu on sätestatud täitemenetluse seaduses.

11 Palun kirjeldage lühidalt võimalikke piiranguid elatise maksmisel, eelkõige võlgniku kaitse eeskirju ning aegumis- ja igamistähtaegu teie täitesüsteemis.

Teave on kättesaadav [otsuse jõustamise menetlusi](#) käsitlevalt teabelehel.

12 Kas mind saab elatise sissenõudmisel abistada mõni organisatsioon või ametiasutus?

Vt vastus küsimusele nr 10.

Ülalpidamist saama õigustatud lapse vanem või muu seaduslik esindaja võib eestkostetasutuselt taotleda elatisabi, tingimusel et elatist ei olnud võimalik sisse nõuda vähemalt eelmise kuu kuu eest.

Menetluse algatamise otsuses palub eestkostetasutus ülalpidamiskohustuslasel elatis viivitamata ära maksta ja esitada selle kohta kinnitus.

Eestkostetasutus teavitab oma otsusest ülalpidamiskohustuslase tööandjat, täitemenetlust läbi viivat kohut, sõltumatut kohtutäiturit, õigustatud isiku ja ülalpidamiskohustuslase elukohajärgset prokuratuuri, ülalpidamiskohustuslase elukohajärgset notarit, maksuametit ja elatisabi andvat Budapesti või komitaadivalitsuse ametiasutust.

Elatise mittemaksmine kujutab endast kuritegu. Isikule, kes enda süül ei täida oma seadusest tulenevat ülalpidamiskohustust, mis on talle pandud ametiasutuse täitmisele kuuluva otsusega, määratakse kaheaastane vanglakaristus.

13 Kas (valitsus- või eraõiguslikud) organisatsioonid võivad teha võlgniku eest elatise täielikke või osalisi ettemakseid?

Jah (vt vastus küsimusele nr 3).

14 Kui mina elan asjaomases liikmesriigis, aga võlgniku alaline elukoht asub muus liikmesriigis:

14.1 Kas ma saan abi kõnealuse muu liikmesriigi ametiasutusest või eraõiguslikult organisatsioonilt?

Ungari justiitsministeerium pakub Ungaris elavatele taotlejatele nende palvel abi kooskõlas nõukogu määrusega (EÜ) nr 4/2009 ja välislepingutega, tehes pidevat koostööd ülalpidamiskohustustega seotud küsimuste eest vastutava keskasutusega teises asjaomases liikmesriigis. Taotleja võib taotleda elatise maksmise kohta tehtud Ungari kohtuotsuse täitmist välisriigis ja – sellise otsuse puudumise korral – ülalpidamiskohustuse kindlaksmääramist teises riigis või teises riigis maksmisele kuuluva elatise summa suurendamist. Ametlik taotlus tuleb esitada mitte justiitsministeeriumile, vaid taotleja elu- või asukohajärgsele või töökohajärgsele piirkonnakohtule või sellele piirkonnakohtule, kes tegi esimeses astmes otsuse, mille täitmist taotletakse. Taotluse esitamisel või välisriigis menetluse alustamiseks ei ole vaja kasutada advokaadi abi. Kui menetlusosaline ei kasuta õigusesindajat, abistab teda taotluse esitamisel kohus.

Kohus edastab taotluse koos nõutavate lisadega justiitsministeeriumile, kes saadab tõlgitud taotluse sellele teise liikmesriigi keskasutusele, kes vastutab ülalpidamiskohustustega seotud küsimuste eest. Keskasutus võtab vajalikud meetmed ülalpidamiskohustuslase vastu menetluse algatamiseks.

Justiitsministeerium hoiab taotlejat pidevalt kursis menetluse käiguga, tuginedes välisriigist saadud teabele.

14.2 Kui saan, siis kuidas selle asutuse või organisatsiooniga ühendust võtta?

Justiitsministeerium, rahvusvahelise eraõiguse osakond (*Igazságügyi Minisztérium, Nemzetközi Magánjogi Főosztály*)

Aadress: H-1055 Budapest, Kossuth Lajos tér 2-4

Postiaadress: H-1357 Budapest, Pf. 2

Tel: +36 (1) 795-4846

Faks: +36 (1) 795-0463

E-post: nmfo@im.gov.hu

Veebisait: <http://igazsagugyiinformaciok.kormany.hu/nemzetkozi-gyermekekviteli-es-tartasdjijal-kapcsolatos-ugyek>

15 Kui mina elan muus liikmesriigis ja võlgnik asjaomases liikmesriigis:

15.1 Kas ma saan esitada taotluse otse asjaomase liikmesriigi ametiasutusele või eraõiguslikule organisatsioonile?

Ei, taotlus tuleb esitada taotleja elukohaliikmesriigis ülalpidamiskohustustega seotud küsimuste eest vastutava keskasutuse kaudu.

15.2 Kui saan, siis kuidas selle ametiasutuse või organisatsiooniga ühendust võtta ja missugust abi võidakse mulle osutada?

Liikmesriikide keskasutused on loetletud [siin](#).

16 Kas asjaomane liikmesriik on alla kirjutanud 2007. aasta Haagi protokollile?

Jah.

17 Kui asjaomane liikmesriik 2007. aasta Haagi protokollile alla kirjutanud ei ole, siis missugust õigust kohaldatakse elatishooldajate suhtes vastavalt tema rahvusvahelise eraõiguse normidele? Millised need normid on?

-

18 Milliste normidega tagatakse õiguskaitse kättesaadavus ELi siseste piiriüleste juhtumite korral (vastavalt ülalpidamiskohustuste määruse V peatüki struktuurile)?

Taotluse saamise korral võtab justiitsministeerium ühendust õigusabi andva pädeva teenistusega, et määrata välisriigis elavale taotlejale advokaat. Nõukogu määruse (EÜ) nr 4/2009 artiklis 46 osutatud juhul vabastatakse isik täielikult kulude tasumise kohustusest ning riik maksab ka advokaaditasud. Artiklis 47 osutatud juhul on pooltel Ungari õigusnormide kohaselt õigus materiaalsete kulude tasumine edasi lükata. Kui isik kasutab seda õigust, tasub riik ette menetluse käigus tekkivad kulud (nt kohtukulud, advokaaditasud) asjaomase menetlusosalise rahalisest olukorrast olenemata, kuid kui menetlusosaline kaotab kohtuasja, võib kohus need kulud temalt välja mõista. Kui taotleja tõendab, et tema rahalisest olukorrast tulenevalt on tal Ungari õigusnormide kohaselt õigus saada täielik isiklik vabastus kulude tasumisest, ei pea ta kulusid tasuma isegi juhul, kui ta kohtuasja kaotab.

19 Milliseid meetmeid on asjaomane liikmesriik võtnud, et tagada ülalpidamiskohustuste määruse artiklis 51 loetletud toimingute elluviimine?

Ülalpidamiskohustuste määruse kohaldamine Ungaris on reguleeritud [2011. aasta seadusega nr LXVII](#).

Viimati uuendatud: 05/10/2017

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õiguslase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õiguslase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.